

Zásady postupu

při použití peněžních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků, vytvořené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Účelová rezerva peněžních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (dále jen „**rezerva na řešení krizových situací**“), vytvořená v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu České republiky na rok 2024 podle § 25 písm. c) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 430/2010 Sb. (dále jen „**krizový zákon**“), je určena k pokrytí prvotních nákladů v působnosti ministerstev a jiných ústředních správních úřadů (dále jen „**ústřední správní úřad**“) a na území krajů a hlavního města Prahy (dále jen „**kraj**“), vzniklých v důsledku krizové situace během vyhlášeného krizového stavu. Rezervu na řešení krizových situací lze použít také na financování nezbytných opatření souvisejících s předchozí krizovou situací a na předcházení krizových situací ve vazbě na mimořádné události podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o IZS**“).
2. Rezerva na řešení krizových situací není určena k financování opatření týkajících se obnovy území podle zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, ve znění pozdějších předpisů.
3. Na poskytnutí peněžních prostředků z rezervy na řešení krizových situací není právní nárok.

Čl. 2

Příjemce peněžních prostředků

O peněžní prostředky mohou žádat ústřední správní úřady, kraje a v případě předcházení krizových situací také Hasičský záchranný sbor ČR prostřednictvím Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „**MV - GR HZS ČR**“) a obce pro své jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí (dále jen „**JSDHO**“) prostřednictvím příslušného kraje.

Čl. 3

Použití peněžních prostředků

1. Rezerva na řešení krizových situací je určena k pokrytí prvotních nákladů na akce a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace po vyhlášení krizového stavu, realizovaná běžnými i investičními výdaji v souladu s krizovým zákonem. Jedná se zejména o tyto náklady:
 - a) výdaje na nouzové přežití,
 - b) nákup materiálu a služeb,
 - c) nezbytné opravy základní infrastruktury území,
 - d) náklady JSDHO zasahujících na správním území svého zřizovatele i mimo území obce svého zřizovatele, vzniklé při řešení krizové situace, a to pokud jde o výdaje na péči o zasahující členy JSDHO a o technické náklady spojené se zásahem.
2. Rezerva na řešení krizových situací může být použita i na úhradu výdajů na státní podporu v návaznosti na § 37 odst. 6 krizového zákona (jednorázové peněžité dávky fyzickým osobám nebo jiná mimořádná forma finanční pomoci fyzickým osobám a obcím) a na peněžní náhradu v návaznosti na § 35 odst. 1 až 3 tohoto zákona (náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci).
3. Rezerva na řešení krizových situací může být použita také na financování nezbytných opatření souvisejících s předchozí krizovou situací a na předcházení krizových situací ve vazbě na mimořádné události podle zákona o IZS.

Čl. 4

Podmínky a způsob uvolňování peněžních prostředků

1. Při vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzového stavu, vyhlášeného pro území kraje v důsledku mimořádné události, mohou být poskytnuty tomuto kraji na základě jeho žádosti peněžní prostředky z rezervy na řešení krizových situací jako účelová dotace v souladu s § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 218/2000 Sb.**“)¹. Dotace může být poskytnuta, pokud prostředky rozpočtované na řešení krizových situací v rozpočtu kraje nepostačují na pokrytí těchto výdajů.
2. K pokrytí nákladů na akce a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace po vyhlášení krizového stavu může ústřední správní úřad požádat o poskytnutí peněžních prostředků z rezervy na řešení krizových situací. Peněžní prostředky mohou být poskytnuty, pokud prostředky rozpočtované na řešení krizových situací v rozpočtu ústředního správního úřadu nepostačují na pokrytí těchto výdajů.
3. Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu nemusí být pro uvolnění peněžních prostředků z rezervy na řešení krizových situací podle čl. 3 odst. 2 dodržen uvedený postup v případech, kdy o poskytnutí peněžních prostředků z rezervy na řešení krizových situací rozhodne vláda.

¹ Na poskytování dotací z krizové rezervy se nepoužije § 14j zákona č. 218/2000 Sb. upravující výzvu k podání žádosti o dotaci ani ustanovení § 14 odst. 3 zmíněného zákona upravující náležitosti žádosti o poskytnutí dotace.

4. V případě použití rezervy na řešení krizových situací podle čl. 3 odst. 3 se žádost posuzuje takto:
- a) žádost ústředního správního úřadu posoudí Ministerstvo vnitra, které ji v případě souhlasu s poskytnutím peněžních prostředků postoupí se svým stanoviskem Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí Ministerstvo vnitra s odůvodněním své stanovisko žadateli,
 - b) žádost kraje posoudí Ministerstvo vnitra; v případě souhlasu s poskytnutím dotace žádost postoupí se svým stanoviskem Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí Ministerstvo vnitra s odůvodněním své stanovisko žadateli; v případě, že bude dotace kraji poskytnuta v souvislosti s nadcházející mimořádnou událostí a hejtmanem příslušného kraje nebude v přiměřené lhůtě vyhlášen krizový stav, bude poskytnutá dotace vrácena do státního rozpočtu,
 - c) žádost obce pro JSDHO posoudí příslušný krajský úřad, v případě jeho souhlasu bude žádost předložena MV – GŘ HZS ČR k posouzení; v případě souhlasu s poskytnutím dotace žádost postoupí se svým stanoviskem Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí Ministerstvo vnitra s odůvodněním své stanovisko žadateli,
 - d) žádost Hasičského záchranného sboru ČR posoudí MV – GŘ HZS ČR; v případě souhlasu s poskytnutím peněžních prostředků žádost postoupí se svým stanoviskem Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí Ministerstvo vnitra s odůvodněním své stanovisko žadateli.

Čl. 5

Náležitosti žádosti o poskytnutí peněžních prostředků

1. Žádost podle čl. 4 bodů 1 a 2 obsahuje informaci o výši požadovaných peněžních prostředků či dotace, o vyhlášení krizového stavu a doložení skutečnosti, že rozpočtované prostředky ústředního správního úřadu nebo kraje, rozpočtované k řešení krizové situace, již byly vyčerpány, případně o jejich postupné realizaci. Dále musí obsahovat kvalifikovaný odhad výdajů souvisejících s účelem, na který budou prostředky použity a s jejich podrobnou specifikací. Žádost posoudí Ministerstvo vnitra, které ji v případě souhlasu s poskytnutím peněžních prostředků či dotací postoupí se svým stanoviskem Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí Ministerstvo vnitra s odůvodněním své stanovisko žadateli.
2. V případě financování nezbytných opatření souvisejících s předchozí krizovou situací nebo předcházení krizových situací podle čl. 3 odst. 3 je žádost ústředního správního úřadu nebo kraje posuzována po písemném zdůvodnění, že věc nelze řešit z rozpočtu žadatele. Žádost kraje o použití investičních prostředků je doložena rozhodnutím hejtmana o investiční akci v rámci připravenosti kraje na řešení krizových situací v souladu s § 14 odst. 1 až 4 krizového zákona s odůvodněním nezbytných opatření, na která se tyto peněžní prostředky využijí. Dále se dokládá počáteční a aktuální stav výše rezervy kraje na krizové řízení na položce 5903 a paragrafu 5213 rozpočtové skladby. Žádost ústředního správního úřadu je doložena investičním záměrem v rámci programového financování ústředního správního úřadu.

Čl. 6

Kontrola

1. Ústřední správní úřad nebo kraj zajistí kontrolu použití peněžních prostředků podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.
2. Kontrolu dotací je oprávněn vykonat finanční úřad nebo Ministerstvo financí.
3. Ministerstvo financí je u kraje oprávněno vykonat kontrolu dotací rovněž v rámci přezkoumávání hospodaření kraje podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.